

Naturvårdsverket
Diarienummer: KN2023/04217

Vår ref: 2023-99

Helena Sjögren
Helena.sjogren@skogsindustrierna.se
Tel 072 585 72 35

Yttrande över EU-kommissionens förslag om att förhindra spill av plastpellets för att minska utsläpp av mikroplast

Skogsindustrierna tackar för möjligheten att ge ett yttrande över EU-kommissionens förslag om att förhindra spill av plastpellets för att minska utsläpp av mikroplast.

Skogsindustrins delar europakommissionens syn om att det är viktigt att minska utsläpp av plast och mikroplaster. Bioekonomin erbjuder i många fall alternativ till plast. I en del produkter är det dock nödvändigt att använda en mindre del plast och detta direktiv berör därmed även skogsindustrin. Vi ser det som positivt att arbeta med att förhindra spill och därmed minska utsläppet av mikroplast.

- Positivt med riskbaserat synsätt
- Välkomnar teknikneutralitet
- Goda exempel i stället för detaljreglering
- Genomförande i stället för delegerade akter
- Certifiering inte nödvändigt för god hantering av pellets
- Straff bör vara proportionell mot skada, inte omsättning

Skogsindustrierna är massa-, och pappers- och den trämekaniska industrins bransch- och arbetsgivarorganisation. Skogsindustrierna företräder ett 50-tal massa- och pappersbruk i sammanlagt 22 koncerner/företag och cirka 120 sågverk i ett 60-tal koncerner/företag, samt ett antal företag med nära anknytning till massa-, pappers-, eller trävarutillverkning. Arbetsgivarverksamheten bedrivs tillsammans med gruvsektorn och stål- och metallsektorn inom organisationen Industriarbetsgivarna. Inom Skogsindustrierna ingår verksamheten Svenskt Trä och sekretariatet för Biolnnovation. Skogsindustrin sysselsätter närmare 120 000 personer och exporterade för 186 miljarder kronor 2022.

Positivt med riskbaserat synsätt

När det gäller att förhindra spill eller andra oförutsedda incidenter anser vi att det är klokt att arbeta med riskbedömningar och välkomnar därmed det synsättet i förslaget. Det ger ett systematiskt arbetssätt där man kan bedöma och prioritera riskerna och arbeta vidare med de viktigaste åtgärderna.

Välkomnar teknikneutralitet

Vilken tekniska lösning som är den bästa för att förhindra spill av plastpellets varierar stort. Det kan vara bra med exempel på bra lösningar, men vad som passar bäst var är upp till företaget att göra. Den tekniska utformningen kan diskuteras med ansvarig myndighet men bör inte föreskrivas på EU-nivå.

Goda exempel i stället för detaljreglering

I bilagan till förordningsförslaget är reglerna för detaljerade. Vad som är lämpliga åtgärder och bör inkluderas i planer skiljer sig mellan olika verksamheter. Det är bra att bilagorna finns som exempel och förslag, men skrivningarna behöver bli mer tillåtande och inte beskriva den enda lösningen. Åtgärder och rutiner behöver anpassas till vad som gäller för aktuell verksamhet och dess riskanalys. Bilagorna behöver därmed mjukas upp och vara exempel i stället för att som exempelvis bilaga 3 inledas med "Åtgärder som **ska** vidtas och utrustning som **ska** installeras".

Detta är särskilt viktigt då förslaget i artikel 17 är att kommissionen får makt att via delegerade akter göra ändringar i bilaga 1-5.

Genomförande i stället för delegerade akter

Artikel 17 handlar om hur bilagorna ska kunna justeras. Det kan vara effektivt att låta kommissionen ha möjlighet att göra förändringar genom delegerade akter. Kommissionen har mycket kompetens men det är ändå tyvärr för stor risk att de missar någon viktig aspekt när ett sådant beslut tas. Vi föreslår därför att kommissionen får möjlighet att göra ändringar i genomförandeakter, där medlemsländerna och experter har större möjlighet att uttala sig.

Certifiering inte nödvändigt för god hantering av pellets

Det är rimligt att hantering av pellets ingår i verksamhetens ledningssystem. Mervärdet av att kontroll sker av en certifierare är dock troligen ringa. Om verksamheterna ändå behöver ha en certifiering så bör detta kunna läggas till inom ramen för exempelvis ISO 14001 eller EMAS. Kontroll bör då kunna synkroniseras med annan revision av verksamheten.

Sanktion bör vara proportionell mot skada, inte omsättning

Legala påföljder av lagöverträdelser hanteras bäst nationellt. Då det finns en kritik mot att en del medlemsländer inte hanterar detta tillräckligt strikt har det inom flera direktivförslag inkluderats avsnitt om bötesnivå. Vi anser att praxis även fortsättningsvis bör vara att sanktion relateras till skada på det som uppstått. Större företag kan anses ha ett större ansvar, och de får de också genom flera andra regelverk som exempelvis taxonomi och CSR. Några av våra medlemmar är stora företag, men hanteringen av plastpellets är en ytterst liten del av verksamheten. Böter om 4 % av omsättningen saknar rimlighet.

Från artikel 15

”In the case of an infringement committed by a legal person, the maximum amount of such fines shall be at least 4 % of the economic operator’s annual turnover in the Member State concerned in the business year preceding the fining decision.”

Stockholm

2024 01 29

För Skogsindustrierna

Helena Sjögren
Ansvarig miljöpolicy